

Iš šiltųjų kraštų sugrįžtantys paukščiai – pavasario pranašai, kuriuos svarbu pasitikti tinkamai. Kovo 15 dieną Valstybinių miškų urėdija kviečia į tradicinę inkilų kėlimo šventę – „Paukščiai grįžta namo“. Miškininkai laukia visų sparnuočių mylėtojų ir savo ruožtu primena pagrindines inkilų kėlimo taisykles.

Dar 1922 metais gamtininko prof. Tado Ivanausko sugalvotą idėją organizuotai kelti inkjlus juose perintiems paukščiams šiandien galime laikyti šimtamete, puikiai gyvuojančia tradicija. Puoselėjama gamtininkų, miškininkų bei gamtai neabejingų paukščių mylėtojų, inkilų kėlimo šventė kasmet padeda sukurti namus tūkstančiams paukščių. VMU regioninių padalinių miškininkai kviečia šią puikią tradiciją tęsti ir šiemet, kovo 15 dieną, visoje iškelti inkilus Lietuvoje perintiems paukščiams.

„Prasminga, metai iš metų puoselėjama „Paukščiai grįžta namo“ tradicija – puikus būdas miškininkams visoje Lietuvoje supažindinti jaunąją kartą ir visą visuomenę su paukščių rūšimis, jų ypatumais, papasakoti ne tik apie inkilų gaminimo subtilybes, bet ir inkilų kabinimo taisykles. Taip šviesdami visuomenę kartu suteikiame namus ir tūkstančiams grįžtančių ir Lietuvoje žiemojančių paukščių. Šių metų „Paukščiai grįžta namo“ akcija išskirtinė – kelti inkilus kartu su miškininkais kviesime ne tik VMU regioniniuose padaliniuose, bet ir Ventės rąge. Vieta – simboliška. Čia ornitologijos stotį įkūrė inkilų kėlimo šventės sumanytojas prof. T. Ivanauskas, o ir Ventę kasmet migracijos metu aplanko gausybė paukščių“, – sako Valstybinių miškų urėdijos vadovas Valdas Kaubė.

Tinkamai pagaminti ir iškelti inkilai – saugi vieta uoksiniams paukščiams perėti jaunikius. Tiesa, tam, kad inkilai taptų tikrai saugiais namais, o ne spąstais jame perintiems paukščiams, būtina žinoti kelias pagrindines taisykles.

Pirmiausia – inkilai turėtų būti gaminami iš natūralių medžiagų. Tinkamiausios tam neobliuotos, nedažytos lentos, kurios leidžia paukščių jaunikiams lengviau įsikabinti. Pagaminus tinkamą inkilą, vertėtų jį kelti atsukus landą į rytus arba pietus – tokia kryptimi atgręžti inkilai yra geriau užimami. Viena, dažnai pasitaikanti klaida – laktos pritvirtinimas prie inkilo landos. Klaidinga manyti, kad lakta suteikia paukščiams patogumo ir leidžia patogiai pritūpti. Atvirkščiai, patogumo lakta suteikiama tik plėšrūnams – kiaunėms, katėms, kurios lengviau gali pasiekti inkilą, o paukščiams ji visai nereikalinga.

Problemų dėl saugumo sukelti gali ir geniai. Miško sanitarais vadinami paukščiai yra įsigudrinę inkilų landas praplatinti. Dėl šios priežasties inkiluose įsikūrusiems paukščiams tampa nebesaugu juose perėti ir gyventi. Siekiant nuo to apsisaugoti, miškininkai pataria angą sustiprinti papildoma skardine apsauga, kurios net ir itin smailus genio snapas negalės įveikti.

Svarbu, kad iškeltas inkilas būtų stabilus, nesiūbuotų vėjyje, o geriausia jį tvirtinti ne medžių šakų tankmėje, bet atviresnėje, gerą priskridimą garantuojančioje vietoje, maždaug 3-4 metrų aukštyje.

Nors inkilai dažniausiai keliami smulkiems paukščiams, pavyzdžiui, varnėnams, įvairių rūšių zylėms, musinukėms, paprastosioms raudonuodegėms, namus inkiluose kuriasi ir retų rūšių sparnuočiai. Specialūs inkilai keliami pelėdoms, kukučiams, žalvariniams ir net žinduoliams – miegapelėms ir šikšnosparniams. Tiesa, miškininkai primena, kad pavasarį pakabinus inkilą, jame nebūtinai iškart apsigyvens sparnuotis. Tad, išvydus tuščią, dar neužimtą inkilą nosies nukabinti nereikėtų – paukštis jame gali apsigyventi kitąmet ar net po kelių metų. Todėl inkilus kelti rekomenduojama ne tik pavasarį, o ištisus metus. Inkilas gali tapti puikiu prieglobsčiu ne tik perintiems sparnuotiems giesmininkams, bet ir nakvynės vieta įvairiems paukščiams, namais vabzdžiams ar atsargų kaupimo vieta miegapelėms.

Kovo 15 dieną „Paukščiai grįžta namo“ akcijos metu visoje Lietuvoje planuojama iškelti apie 8 tūkstančius inkilų. Tad visus gamtai neabejingus ir paukščius mylinčius gyventojus kviečiame atvykti, susipažinti, sužinoti ir iškelti inkilus, kad šie taptų saugiais namais sparnuočiams. Pagalbos ir papildomų rankų šiam prasmingam darbui atlikti tikrai prireiks!

